

Ringsaker kommune

Økonomisk handlingsrom mot 2030

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en stor, spredtbygd Innlands-kommune med to byer og en hale av grendeskoler — der desentralisert struktur presser grunnskole og barnehage *over* behov, mens en uttalt resultatforbedringsplan holder pleie og omsorg, barnevern og administrasjon stramt *under* behov. Kommunen skriver alt ut full eiendomsskatt og har likevel svak inntektsside, og viste i 2025 balanse mest på papiret: et finansbåret driftsresultat salderet med fond.

+0,7 %

netto driftsresultat 2025 — snudd fra -3,54 % i 2024 (+167 mill forbedring), men finansbåret og salderet (kap. 4)

+53 mill

grunnskole over behovsnivå (2025) — HOVEDFUNN, driver er spredt skolestruktur og små grendeskoler (kap. 2)

-54 mill

pleie og omsorg under behovsnivå (2025) — villet stramhet, resultatforbedringsplan -70 årsverk innen 2027 (kap. 3)

~393 mill

planlagt bruk av egenkapital 2025–2028 — kommunedirektøren kaller det selv «ikke økonomisk bærekraftig» (kap. 4)

Sammendrag for kommunestyret: spredt struktur presser over, mens balansen salderes med fond

VISER Ringsaker driver i 2025 et todelt behovsbilde. **Over behov** ligger grunnskole (+53,3 mill), sosial (+16,0 mill) og barnehage (+14,7 mill). **Under behov** ligger pleie og omsorg (–53,9 mill), kommunehelse (–33,3 mill), administrasjon (–26,9 mill) og barnevern (–12,3 mill). Samtidig er driftsøkonomien snudd på overflaten: netto driftsresultat gikk fra –3,54 % i 2024 til +0,72 % i 2025 — en forbedring på 167 mill — disposisjonsfondet er 16,3 % og netto lånegjeld 83,4 %.

TOLKNING Ringsaker er en stor, spredtbygd Innlands-kommune med to byer (Brumunddal og Moelv) og en lang hale av grendeskoler. Hovedfunnet er at **grunnskole over behov drives av desentralisert struktur** — fra 33 skoler i 2000 til 18 i 2024, men flere svært små grendeskoler består (Lismarka 49 elever) med høyere ressursbruk per elev og stor arealovekapasitet. PLO og barnevern under behov er **villet stramhet**, ikke svikt: en resultatforbedringsplan kutter –70 årsverk innen 2027, og PLO snudde fra 55,5 mill merforbruk (2024) til +11,9 mill mindreforbruk (2025). Sosial over behov er **eksogent** — merforbruket «skyldes i sin helhet sosialhjelp til ukrainske flyktninger». Og motsatt av Asker: Ringsaker har **alt skrevet ut full eiendomsskatt** (4 ‰, 139,5 mill, siden 2007) og har likevel frie inntekter under snitt (94,1 %) — derfor tvinger kuttene seg fram.

2024 → 2025-utviklingen. Behovsbildet er stabilt i form, men flere avvik dempes. Grunnskole over behov avtar svakt (+55,9 → +53,3 mill), PLO under behov reduseres (–71,1 → –53,9), kommunehelse og administrasjon trekker seg inn mot behov. **Sosial går motsatt vei** — fra +4,2 til +16,0 mill over behov, drevet av flyktningbosetting. Barnehage over behov øker svakt (+12,6 → +14,7). 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	–71,1	+55,9	+12,6	–37,8	+4,2	–12,3	–29,9
2025 (revidert)	–53,9	+53,3	+14,7	–33,3	+16,0	–12,3	–26,9

Hovedbildet i fem punkter

- Spredt struktur presser over** — grunnskole (+53 mill) og barnehage (+14,7 mill) over behov, drevet av mange små grendeskoler og høy arealkapasitet (kap. 2).
- Villet stramhet under** — PLO (–54 mill) og barnevern (–12 mill) holdes stramt av en resultatforbedringsplan på –70 årsverk innen 2027; ingen forsvarlighetslovbrudd i tilsyn (kap. 3).
- Sosial over behov er eksogent** (+16 mill) — «i sin helhet» sosialhjelp til ukrainske flyktninger, ikke lokal raushet (kap. 4).
- Snuoperasjon, men finansbåret** — NDR +0,7 % i 2025 salderet med ~393 mill egenkapital 2025–2028; «ikke økonomisk bærekraftig» ifølge kommunedirektøren (kap. 4).
- Eiendomsskatt alt brukt** (4 ‰, 139,5 mill, siden 2007) og frie inntekter under snitt (94,1 %) — motsatt av Asker; skattehandlingsrommet er oppbrukt (kap. 5).

Det viktigste skillet i rapporten. Ringsaker har ikke ett samlet utgiftsproblem, men to motsatte mønstre som møtes i samme budsjett: en *spredt struktur* som presser oppvekst over behov, og en *villet nedstyring* som holder omsorg under behov. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvor mye** av grunnskoleavviket kan hentes ved strukturendring uten å treffe lokalsamfunnshensyn, og **hvor robust** er en balanse der +0,7 %-resultatet hviler på nesten 400 mill egenkapital og et årlig energiutbytte på 92,9 mill.

Sammenligningsgrunnlag for PLO-brutto: Drammen, Lier og Fredrikstad. Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder saldering og avstemming PLO.

1 · Det behovskorrigerte bildet: spredt struktur over, villet stramhet under

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) deler Ringsaker seg i 2025 i to. Tre sektorer ligger over behov (grunnskole, sosial, barnehage), fire under (PLO, kommunehelse, administrasjon, barnevern):

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Grunnskole	+53,3	+55,9	over behov — hovedfunn (spredt struktur)
Sosial	+16,0	+4,2	over, økende — Ukraina-driver
Barnehage	+14,7	+12,6	over — samme strukturlogikk
Barnevern	-12,3	-12,3	under — stram, men ingen fristbrudd
Administrasjon	-26,9	-29,9	under
Kommunehelse	-33,3	-37,8	under
Pleie og omsorg	-53,9	-71,1	under, villet — resultatforbedringsplan

2025 hovedår (reviderte tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; positivt avvik = over behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 36 199.

TOLKNING Dette er ikke bredt overforbruk, men to motsatte mekanismer i samme kommune. På oppvekstsiden er det **geografi og struktur** som driver avviket: en spredt bosetting med mange små enheter og høy arealkapasitet løfter grunnskole og barnehage over behov. På omsorgssiden er det **villet nedstyring** som driver avviket under: demografi (flere eldre, færre yngre) og en uttalt resultatforbedringsplan presser PLO, barnevern og administrasjon under behovsnivå. «Ostehøvel» er derfor feil verktøy i begge retninger — den treffer ikke det strukturelle over-avviket der det ligger (skole-/barnehagestruktur), og den høvler i sektorer som alt ligger under behov. Det reelle analyse-spørsmålet er konsentrert til strukturen (kap. 2), den villedede stramheten (kap. 3) og finanssaldering pluss Ukraina-driveren (kap. 4).

To kvalitative forbehold til behovsbildet. Drift under behov kan være villet effektivitet *eller* underdekning. Statlige tilsyn i 2025 (NAV/økonomisk rådgivning og Tilrettelagte tjenester) fant *ingen* forsvarlighetslovbrudd, men Arbeidstilsynet ga flere pålegg om arbeidsmiljø/vold-trusler i hjemmetjeneste, psykisk helse og helsestasjon — konsistent med at deler av under-behov-driften er

stram, ikke bare effektiv. På oversiden leverer grunnskolen samtidig solide resultater (grunnskolepoeng 41,3), som trekker i retning av at strukturen, ikke kvaliteten, er kostnadsdriveren.

2 · Grunnskole over behov: spredt struktur er hoveddriveren

VISER Grunnskole er den sektoren som **klarest ligger over behovsnivå** i Ringsaker: +53,3 mill i 2025 (1 473 kr/innb), ned fra +55,9 mill i 2024. Gruppestørrelse (indikator 2) er 14,3 og grunnskolepoengene 41,3. Barnehage ligger samme vei (+14,7 mill, 406 kr/innb) — samme strukturlogikk.

TOLKNING Avviket forklares **ikke** av svak læring, men av en historisk desentralisert skolestruktur i en spredtbygd kommune:

1. **Strukturen er kraftig konsolidert — men ikke ferdig.** Fra 33 skoler i 2000 til 18 i 2024 (13 barneskoler, 4 ungdomsskoler, én kombinert). Likevel består flere svært små grendeskoler i grendene Brøttum, Lismarka, Åsen, Gaupen, Nes og Helgøya.
2. **De minste enhetene er kostnadsdriverne.** Lismarka skole hadde 49 elever pr. 1.10.2024 (mot 74 i 2000), Åsen tilsvarende lite. Kommunedirektøren skriver eksplisitt at «Åsen og Lismarka har høyere ressursbruk pr. elev enn de øvrige skolene», med «veldig overkapasitet i form av areal» som «krever langt større driftskostnader enn nødvendig».
3. **Politisk vedtatt utredning.** Kommunestyret vedtok i desember 2024 å legge fram sak om nedlegging av Lismarka skole og å utrede Åsen/Lismarka barnehage inn i en større Brøttum barnehage.

Betent skolestrid — påstander, ikke tilsynskonklusjon. Saken om barnehage- og skolestruktur i nordre Ringsaker var på høring med frist september 2025 og er politisk betent: Ringsaker FrP varslet at de stemmer mot utredning av nedleggelse, og i mars 2026 hevdet foreldrerepresentanter at kommunen begår «flere lovbrudd» (bl.a. manglende journalføring). Dette er *påstander fra parter bak betalingsmur* — ikke en tilsyns- eller domstolskonklusjon — og brukes her kun som kontekst, ikke som dokumentert lovbrudd (se kap. 6).

LAG 3 Gulvet er lokalsamfunnshensyn, ikke bare økonomi. Grunnskole-over-behov er den mest *styrbare* delen av Ringsakers utgiftsbilde — strukturendring er den direkte mekanismen som kan hente avviket. Men en indikasjon på effektiviseringspotensial i skolestrukturen kan ikke leses isolert: nedlegging av grendeskoler treffer bosettingsmønster, skolevei og lokalsamfunn i en geografisk stor kommune. Barnehagesiden følger samme logikk — kommunen har mange eldre, små barnehager og tilrår større enheter for bedre bemanningsutnyttelse og sterkere fagmiljøer; den statlige bemanningssatsingen (250 mill nasjonalt) ga Ringsaker bare 1,5 mill.

Hvorfor dette er rapportens hovedfunn. I motsetning til Asker, der nesten alt drives under behov, har Ringsaker et reelt *over*-avvik på den tyngste oppvekstsektoren — og det er strukturelt, ikke et uttrykk for raus drift. Tolkningen er at avviket i stor grad *kan* reverseres med strukturvedtak, men at det er et politisk valg mellom driftskostnad og desentralisert tjenestetilbud, ikke et rent identifiseringsproblem.

3 · Pleie og omsorg under behov: villet stramhet, ikke svikt

VISER Ringsakers PLO-brutto er **35 158 kr/innb** i 2025 — over Drammen (25 859), Lier (32 494) og Fredrikstad (33 148) i bruttonivå, men behovskorrigert ligger PLO 53,9 mill *under* behov (kap. 1), redusert fra –71,1 mill i 2024. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	35 158	Lønn, kr/innb	30 741
— Institusjon (253+261)	15 921	Kjøp fra private, kr/innb	987
— Hjemmebaserte (254+257+258)	17 377	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	4 090
herav bofellesskap (257)	9 206	Brutto per institusjonsplass, kr	2 105 057
		Andel 80+ langtidsopphold	7,5 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 36 199.

TOLKNING Profilen er **lønnstung og hjemmebasert**. Lønn utgjør 30 741 kr/innb (nær hele brutto), kjøp fra private er svært lavt (987 kr/innb) — motsatt av Asker — og strukturen er vridd mot hjemmebaserte tjenester og bofellesskap (funksjon 257 alene 9 206 kr/innb), med lav institusjonsandel 80+ (7,5 %). Refusjonen for ressurskrevende brukere (4 090 kr/innb) demper netto betydelig. At PLO ligger under behov tross høyt bruttonivå betyr at kommunen driver omsorg *stramt relativt til et høyt beregnet behov* — i tråd med den uttalte nedstyringen, ikke en indikasjon på løs drift.

Resultatforbedringsplan: –70 årsverk innen 2027. Kommunestyret ba kommunedirektøren legge fram en resultatbedringsplan med «nedtak av 70 årsverk innen 2027», fortrinnsvis ved naturlig avgang, med føring om at «grunnbemanning i lovpålagte tjenester skjermes». Planen «må i praksis berøre alle virksomheter». Dette er den villede nedstyringen bak under-behov-tallene. Samtidig ble PLO i HP 2025 styrket netto 55,8 mill (hvorav 31,8 mill reell styrking til bemanning/vikar), og 10 nye sykehjemsplasser ble tatt i bruk i Moelv (1.8.2025). Resultatet: PLO snudd fra 55,5 mill merforbruk (2024) til +11,9 mill mindreforbruk (2025) — «en stor forbedring» med «tett oppfølging av innleie av vikarer». (Forbehold: Arbeidstilsynet ga pålegg om vold/trusler i hjemmetjeneste og psykisk helse — arbeidsmiljøpress i stramt drevne tjenester, se kap. 6.)

LAG 1 Gulvet er forsvarlighetskravet. Barnevern ligger også under behov (–12,3 mill), men rapporterte i 2024 «ingen fristbrudd» og «høy måloppnåelse», og barnevernvakta hadde mindreforbruk (0,9 mill) — effektiv stram drift, ikke svikt. Den villede nedstyringen kan ikke presses lenger uten å treffe forsvarlighetsgulvet, og demografien (flere eldre, knapphet på fagfolk) trekker behovet motsatt vei: kommunedirektøren advarer at «lavere tetthet av fagfolk ... vil få konsekvenser for hvor spredt tjenester kan organiseres».

4 · Finans: snuoperasjon, men finansbåret og salderet — og en eksogen sosial-driver

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	0,7	snudd fra -3,54 % i 2024 (+167 mill) — men finansbåret
Disposisjonsfond (KOSTRA, konsern)	16,3	over eget måltall 15 %; bygget opp via årsoppgjørdisposisjoner
Netto lånegjeld	83,4	moderat sammenlignet med ASSS-kommuner
Sykefravær (legemeldt)	7,8	landssnitt 7,7 %; kommunens totaltall 9,9 % (avstemming)

Reviderte tall (KOSTRA, kommunekonsern). Eiendomsskatt 139,5 mill (4 ‰, siden 2007); ordinært energiutbytte 92,9 mill (2025) brukes i sin helhet til saldering.

Avstemming av balansen — det viktigste finanstallet. NDR snudde fra -3,54 % (-133 mill) i 2024 til +0,72 % (+34,1 mill) i 2025 — en reell forbedring på 167 mill (**VISER**). Men balansen er *kjøpt, ikke vunnet i drift*: HP 2025–2028 forutsetter bruk av ~393 mill egenkapital (premiefond KLP 86 mill i 2025, 43 mill/år 2026–28, pluss teknisk saldering med disposisjonsfond), noe kommunedirektøren selv kaller «ikke økonomisk bærekraftig» og som vil gi «en kraftig svekkelse av kommunens likviditet» (**TOLKNING/kommunens egen vurdering**). Det gjenstår udekket inndekningsbehov på 34,65 mill (2026), 50,45 mill (2027) og 92,95 mill (2028). Bruk +0,7 % som VISER og «finansbåret balanse» som ærlig lesning av handlingsrommet.

VISER Sosial er over behov og økende: +16,0 mill i 2025 (443 kr/innb), opp fra +4,2 mill i 2024. VO 51 Sosiale tjenester hadde 8,9 mill merforbruk i 2025. **TOLKNING** Avviket er **eksogen**: kommunen skriver at merforbruket «i sin helhet skyldes merutgifter til sosialhjelp til ukrainske flyktninger, og sammensetningen av flyktninger som gjør overgangen til arbeidslivet ... krevende». Voksenpedagogisk senter fikk merforbruk av samme grunn. Sosial-over-behov er altså drevet av flyktningbosetting kommunen i liten grad styrer — ikke lokal raushet, og ikke et lokalt prioriteringsvalg som kan reverseres med budsjettvedtak.

TOLKNING Driveren bak innstrammingen er **svak inntektsside**, ikke høy gjeld: Ringsaker ligger under landsgjennomsnittet på frie inntekter (94,1 % siste tre år, eks. eiendomsskatt og konsesjonskraft). Disposisjonsfondet på 16,3 % er over eget måltall, men hviler på store årsoppgjørdisposisjoner og et sårbart energiutbytte (92,9 mill) som i sin helhet salderer driften. Solid på papiret, men strukturelt utsatt.

Den ærlige lesningen. «+0,7 % NDR» og «16,3 % fond» bør leses sammen med «~393 mill planlagt egenkapitalbruk» og «udekket inndekningsbehov 92,95 mill i 2028». Ringsaker viste i 2025 balanse mest på papiret: en finansbåret snuoperasjon der den underliggende driftsubalansen fortsatt er stor, og der saldering med fond holder regnskapet i null.

5 · Handlingsrom: strukturen er det styrbare — inntektssiden er alt oppbrukt

VISER Ringsaker har **allerede skrevet ut full eiendomsskatt**: 4 ‰ på bolig/fritid med bunnfradrag kr 0, på alle eiendommer siden 2007 (k.sak 88/2006), som gir 139,5 mill i 2025. Kommunen ligger samtidig **under landsgjennomsnittet på frie inntekter** (94,1 ‰).

TOLKNING Dette er det **motsatte av Asker-typen**. Der Asker hadde en frivillig avstått eiendomsskatt som ubrukt inntektsopsjon, har Ringsaker alt tatt i bruk hele skattehandlingsrommet og har likevel svak inntektsside. Inntektssiden gir derfor *ikke* det handlingsrommet kuttene trenger — den er oppbrukt. Det forklarer hvorfor kuttene tvinger seg fram på utgiftssiden.

Det reelle handlingsrommet ligger i strukturen

	GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
S1	Skolestruktur — nedlegging/sammenslåing av små grendeskoler (Lismarka/Åsen)	Struktur	under utredning	høy
S2	Barnehagestruktur — samle eldre, små barnehager i større enheter	Struktur	under utredning	middels
S3	Resultatforbedringsplan — –70 årsverk innen 2027, grunnbemanning skjermes	Drift	vedtatt	middels

TOLKNING Det reelle valget er **ikke** en uutnyttet inntektsopsjon (den finnes ikke), men hvor langt strukturendring i oppvekst kan gå. Grunnskole- og barnehage-over-behov (+68 mill samlet) er det klarest styrbare avviket, og den vedtatte utredningen av Lismarka/Åsen er den direkte mekanismen. Men friksjonen er høy: strukturkutt i en spredtbygd kommune treffer skolevei, bosetting og lokalsamfunn. På omsorgssiden gir resultatforbedringsplanen ytterligere innsparing, men sektorene ligger alt under behov — videre press er kapasitets- og arbeidsmiljørisiko, ikke uavhengig potensial.

Handlingsromslogikken. Ringsakers valg står mellom (a) å hente strukturegevinsten i oppvekst gjennom vedtatt utredning av grendeskoler/barnehager — det mest styrbare avviket, men politisk betent — (b) å fortsette den villede nedstyringen i omsorg mot et forsvarlighetsgulv, eller (c) å erkjenne at balansen fortsatt salderes med ~393 mill egenkapital og at inntektssiden er oppbrukt. Til forskjell fra Asker finnes det ingen ubrukt eiendomsskatt å hente — dette er et **strukturelt og politisk valg** på utgiftssiden.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene, sosialtallet og eiendomsskatten er VISER. Forklaringen på grunnskole-over-behov (spredt struktur), avstemmingen av den finansbårne balansen (~393 mill egenkapital), tolkningen av PLO-under-behov som villet stramhet, og Ukraina- driveren på sosial er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall, kommunekonsern (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **Ringsaker kommune — årsberetning 2024 og 2025** — NDR-snuoperasjon, PLO-merforbruk/mindreforbruk, sosial/Ukraina-driver, sykefravær, tilsynsoversikt.
- **Handlingsprogram / «Blå bok» 2025–2028** — saldering ~393 mill egenkapital, skolestruktur og grendeskoler (Lismarka 49 elever), resultatforbedringsplan –70 årsverk, eiendomsskatt og frie inntekter 94,1 %.
- **Statsforvalteren i Innlandet / Arbeidstilsynet / Helsetilsynet** — tilsyn 2025: NAV/økonomisk rådgivning og Tilrettelagte tjenester ingen lovbrudd; Arbeidstilsyn-pålegg arbeidsmiljø; asylmottak ingen lovbrudd.

Forbehold

1. **Saldering / finansbåret balanse.** NDR +0,7 % (VISER) er reelt, men ~393 mill egenkapitalbruk og udekket inndekningsbehov (34,65/50,45/92,95 mill 2026–28) er kommunens egen TOLKNING/forutsetning, ikke et offisielt KOSTRA-resultat. «Ikke økonomisk bærekraftig» er kommunedirektørens egen formulering.
2. **Avstemming PLO.** «Under behov» (VISER, behovskorrigert utgiftsnivå) og «merforbruk 2024» (budsjettavvik) er begge sanne på ulike målestokker — kommunen brukte mer enn budsjettet, men mindre enn et høyt beregnet behov.
3. **Avstemming sykefravær.** VISER 7,8 % (legemeldt) vs. kommunens 9,9 % (totalt, egen- + legemeldt 2024) — konsistent når en skiller kategoriene. Barnehage lå på 10,0 %.
4. **Avstemming kommunehelse.** VISER viser kommunehelse under behov (–33,3 mill), men legetjenesten (VO 53) hadde 13,9 mill merforbruk i 2024 (legevakt + fastlegerekuttering) — ulike KOSTRA-funksjoner; reelt rekrutteringspress i en geografisk spredt legestruktur.
5. **Skolestrid-«lovbrudd» (mars 2026)** er udokumenterte foreldrepåstander bak betalingsmur, ikke en tilsynskonklusjon, og inngår ikke i konklusjonene. Ingen Ringsaker-spesifikk forvaltningsrevisjon for velferdssektorene ble lokalisert (revisjonsarkiv ikke gjennomført).

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel i sektorer som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko, ikke potensial), den leser ikke +0,7 %-resultatet som varig bærekraft, og den tolker ikke sosial-over-behov som lokal raushet. Hovedfunnet — grunnskole over behov drevet av spredt struktur — og hovedforbeholdet — den finansbårne, salderte balansen — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, kommunekonsern, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · Ringsaker kommunes årsberetning 2024/2025 og handlingsprogram «Blå bok» 2025–2028 · Statsforvalteren i Innlandet / Arbeidstilsynet / Helsetilsynet (tilsyn 2025). Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-sketlet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».